

4-29-2018

20 Resit - Yozgat Court Martial

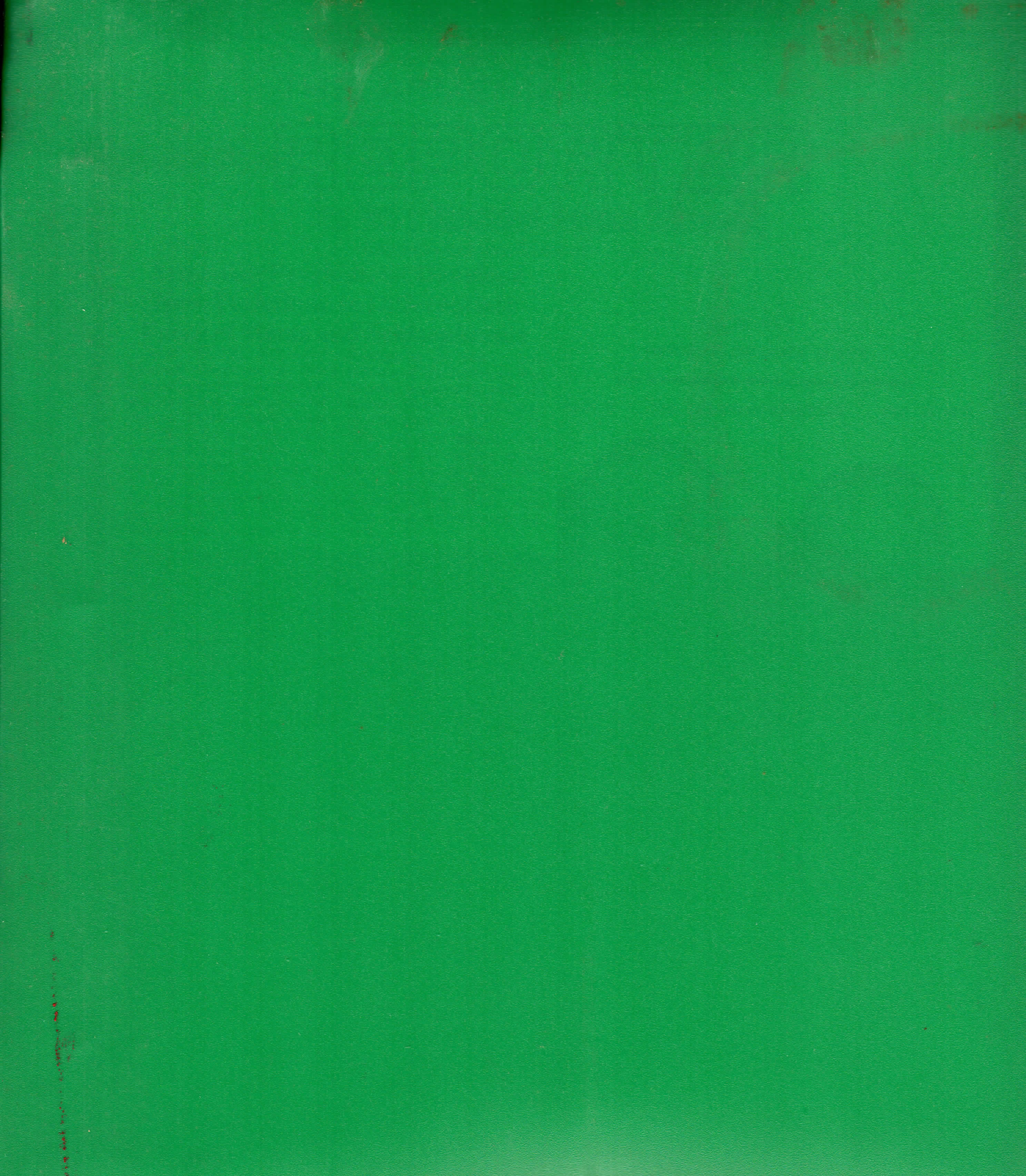
Krikor Guerguerian

Follow this and additional works at: https://commons.clarku.edu/genocide_various

Recommended Citation

Guerguerian, Krikor, "20 Resit - Yozgat Court Martial" (2018). *Genocide (Various Languages)*. 20.
https://commons.clarku.edu/genocide_various/20

This Book is brought to you for free and open access by the Private Materials (Archive 2) at Clark Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Genocide (Various Languages) by an authorized administrator of Clark Digital Commons. For more information, please contact mkrikonis@clarku.edu, jodolan@clarku.edu.

THE ARMENIAN REPORTER

New York's Independent Armenian Newsweekly
America's Leading Armenian Newspaper

Armenian Psychiatrist Develops New Technique to Differentiate Faces of Mania and Schizophrenia

NEW YORK, N.Y.—Dr. Edmund Gergerian, a New York psychiatrist who has been studying facial expressions for the past 20 years, has developed HANEST: the Head And Neck Expression Scoring Technique, a product of eight years of quantitative research. Dr. Gergerian first started his research at Thomas Jefferson University in Philadelphia and continued at the Downstate Medical Center (State University of New York in Brooklyn) where he is senior research fellow. Dr. Gergerian has used his technique to examine head, eye and face movements of thousands of patients at South Beach Psychiatric Center where he is heading a combined receiving and intensive care unit. His system involves the assessment of five kinesic patterns 1) momentary expressions, 2) persistent expressions, 3) information gazes, 4) eye contact and 5) facial contact. Dr. Gergerian has used these five patterns of expressions to differentiate the faces of manic and schizophrenic patients.

This new method represents a monumental achievement in the measurement and description of head, eye and face movements, since no other investigator has so extensively described the faces of mania and schizophrenia, two of the most important psychiatric disorders. This is extremely important since the treatment of these disturbances are substantially different. Hundreds of disabled patients previously diagnosed as schizophrenic were re-diagnosed as manic by Dr. Gergerian and successfully treated with a new medication called Lithium.

findings at the first joint meeting of the American Psychiatric Association with the Societe Medico—Psychologique in Paris on May 12-18, 1978, and more recently at the tenth biennial meeting of the Area II American Psychiatric Association that was held at the Waldorf-Astoria Hotel, New York City, on November 4-5, 1978.

With his French associate, Dr. Ermiane, he has done a series of studies on Mona Lisa and the mystery of her smile. Dr. Gergerian has summarized his findings and new techniques of movement analysis in a bilingual "Atlas of Facial Expressions. Album des Expressions du Visage" recently published in Paris by La Pensée Universelle.

Dr. Gergerian is developing a new theory of emotions based on facial expressions and content analysis of English, French and Armenian emotion-words. His present studies include movement analysis of facial asymmetry, a topic of interest that was recently revived by several American scientists.

On May 6, 1979, Dr. Gergerian will present another paper on facial expressions in Philadelphia at the Eastern Communication Association-Nonverbal Interest Group.

A native of Cairo, Egypt, he is a graduate of the medical school Cairo University and came to the U.S. in July of 1968, and he started his residency in psychiatry at Thomas Jefferson University in Philadelphia.

Dr. Gergerian is married to the former Perouz Kavookian and is the father of two daughters, Nayiri and Talin. They live in Forest Hills, N.Y.

VOL. XII, NO. 9

THURSDAY, DECEMBER 21, 1978

PAGE 5 THE ARMENIAN REPORTER DEC. 21, 1978

Top left: unexpected fear; top right: interest with pleasure; bottom left: anger with disgust; bottom right: unexpected surprise.

THE ARMENIAN
REPORTER

AN INDEPENDENT ARMENIAN WEEKLY

THE ARMENIAN REPORTER

New York's Independent Armenian Newsweekly
America's Leading Armenian Newspaper

Armenian Psychiatrist Develops New Technique to Differentiate Faces of Mania and Schizophrenia

NEW YORK, N.Y.—Dr. Edmund Gergerian, a New York psychiatrist who has been studying facial expressions for the past 20 years, has developed HANEST: the Head And Neck Expression Scoring Technique, a product of eight years of quantitative research. Dr. Gergerian first started his research at Thomas Jefferson University in Philadelphia and continued at the Downstate Medical Center (State University of New York in Brooklyn) where he is senior research fellow. Dr. Gergerian has used his technique to examine head, eye and face movements of thousands of patients at South Beach Psychiatric Center where he is heading a combined receiving and intensive care unit. His system involves the assessment of five kinesic patterns 1) momentary expressions, 2) persistent expressions, 3) information gazes, 4) eye contact and 5) facial contact. Dr. Gergerian has used these five patterns of expressions to differentiate the faces of manic and schizophrenic patients.

This new method represents a monumental achievement in the measurement and description of head, eye and face movements, since no other investigator has so extensively described the faces of mania and schizophrenia, two of the most important psychiatric disorders. This is extremely important since the treatment of these disturbances are substantially different. Hundreds of disabled patients previously diagnosed as schizophrenic were re-diagnosed as manic by Dr. Gergerian and successfully treated with a new medication called Lithium.

findings at the first joint meeting of the American Psychiatric Association with the Societe Medico—Psychologique in Paris on May 12-18, 1978, and more recently at the tenth biennial meeting of the Area II American Psychiatric Association that was held at the Waldorf-Astoria Hotel, New York City, on November 4-5, 1978.

With his French associate, Dr. Ermiane, he has done a series of studies on Mona Lisa and the mystery of her smile. Dr. Gergerian has summarized his findings and new techniques of movement analysis in a bilingual "Atlas of Facial Expressions. Album des Expressions du Visage" recently published in Paris by La Pensee Universelle.

Dr. Gergerian is developing a new theory of emotions based on facial expressions and content analysis of English, French and Armenian emotion-words. His present studies include movement analysis of facial asymmetry, a topic of interest that was recently revived by several American scientists.

On May 6, 1979, Dr. Gergerian will present another paper on facial expressions in Philadelphia at the Eastern Communication Association-Nonverbal Interest Group.

A native of Cairo, Egypt, he is a graduate of the medical school Cairo University and came to the U.S. in July of 1968, and he started his residency in psychiatry at Thomas Jefferson University in Philadelphia.

Dr. Gergerian is married to the former Perouz Kavookian and is the father of two daughters, Nayiri and Talin. They live in Forest Hills, N.Y.

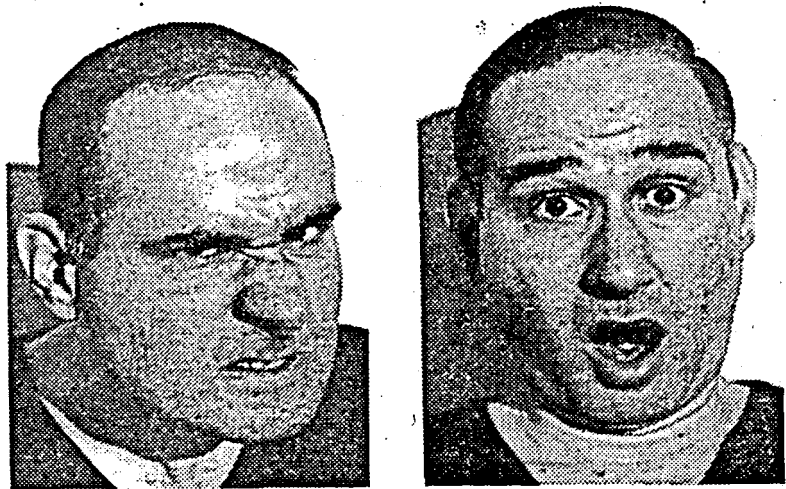
VOL. XII, NO. 9

THURSDAY, DECEMBER 21, 1978

PAGE 5 THE ARMENIAN REPORTER DEC. 21, 1978

Top left: unexpected fear; top right: interest with pleasure; bottom left: anger with disgust; bottom right: unexpected surprise.

THE ARMENIAN
REPORTER

AN INDEPENDENT ARMENIAN WEEKLY

Հարցեր և պատասխաններ

Ի՞նչ է ինտերնացիոնալը - պատասխան
ճշմարիտ և անկողմնակալը և :

Նկարագրի նպատակը մեզ, պատասխանը շատ է -
սխալ-անհիման անարդյունավետ

« Ես անհիման թույլատրելի կրթության և
թույլատրելի է պահել հիշատակ
« և » - ան ծախսով չպետք է վճարել
և Ես պատասխան, երբեք հարցի չունի »

II Ես պատասխանում եմ հարցի շուրջ
պետք է պահել թույլատրելի, կրթության
պետք է թույլատրելի և - ճշմարիտ և
հարցի շուրջ թույլատրելի ~~պատասխան~~
Ես պատասխանում « Ես » շուրջ
հարցի շուրջ և Ես պատասխանում
Ես պատասխանում և Ես պատասխանում և և

Aug. 5. 1920 (Thursday) #1435

Hanging (on the Gallows) at BAILED Place (Constantinople)

Musret, Governor of Arghana, dies on gallows.

Ex-Sub-Governor (Kaimakan) of Baiburt, and Intessarif Governor of Arghana, Musret of Janina, condemned to death by the Court Martial #1 of Mustafa Pasha, for having deported the Armenians of Baiburt and Urfa, and having pillaged and robbed their properties. The death sentence is published in our Paper. *

Musret, yesterday night at 2.30 a.m. accompanied by special Officials, has been transported from the prison to the Military Governorship. After necessary ceremonies and religious announcements, at 5 AM o'clock arrived at Bayazid place, where the gallows were set up at the presence of :

Haji Bey, Atty. Gen. of the First Instance Court of Constantinople,

Col. Rejeb, member of the Court Martial,

Col. Emin bey, Military Governor, and other Officials and as usual the Imperial Firman (approval) of hanging was read by the secretary of the Court, then Musret been hanged hung.

The following tag was hanged from the neck of Musret:

" Musret, of Janina, son of Bairam, former Kaimakan
 " Sub-Governor of Baiburt and Intessarif (Governor) of Urfa
 " accused for having killed and exterminated the Armenians
 " of Baiburt, during their Deportations and robbed their
 " properties was sentenced to die by the Court Martial #1
 " and Imperial approval is issued for the execution of the
 " hanging."

Musret's body has been expositioned until 10 a.m. and with a special car transported to outside of Top-Kapu and buried.

Գահիրե 14 Յուլիս 1977

Ազնուաշուք Տիար

Ալեք Մանուկեան

Ուրախութեամբ կարդացի Ձեր 5 Յուլիս թուակիր նամակը, ի պատաս-
խան 80 Մայիս իմ գրութեանս: Շատ ուրախ եմ որ առաջարկս չ'է մերժուած:

Գալով հատուցման հարցին, Ձեր Ազնիւ եւ վեհանմն սրտէն ինչ որ
կը թիի, ինծի համար ընդունելի է, կը բաւէ որ ես պարապի չ'եմ աշխատած այդ
գրքերը ժողուելով, եւ անոնք ապա շայ սերունդին օգտակար պիտի կրնան ըլլալ:

Ստեպ տղոց այցելութիւններ տուած ենք, հիւսիւսային Ամերիկա, եւ
երկար ժամանակ մնացած, առանց մեր Գահիրէի յարկաբաժինը ձգելու, բայց ներ
կայիս, ես եւ տիկինս մտադրած ենք, մեծ տղուս քով հաստատուիլ Մօնդրէալ,
որով կը մտածենք Գահիրէի յարկաբաժինը ձգել, եւ վերջնական կարգադրութեան
մը յանգիլ մինչեւ Օգոստոսի վերջը:

Ներկայ մեր յառաջացած տարիքին բերմամբ, գրքերը Գահիրէէն դուրս,
ո՛ր եւ է տեղ փոխադրելու համար, ուժը կը պակսի մեզի. (թէպէտեւ տեղական կառա-
վարութեան կողմէ արտօնուած է եւ բնաւ արգելք չ'կայ արտածելու.) որով մեր
մէկնելու պարագային, որուն կուզէք որ յանձնենք գրքերու հաւաքածոն:

Սպասելով Ձեր վերջնական հրահանքին, եւ շուտափոյթ պատասխանին.

Մնամ յարգանօք

Ազնուաշուք

Ազնուաշուք Տիար

Ալեք Մանուկեան

Ուրախութեամբ կարդացի Ձեր 5 Յուլիս թուակիր նամակը, ի պատաս-
խան 80 Մայիս իմ գրութեանս: Շատ ուրախ եմ որ առաջարկս չ'է մերժուած:

Գալով հատուցման հարցին, Ձեր Ազնիւ եւ վեհանձն սրտէն ինչ՞ որ
կը բխի, ինծի համար ընդունելի է, կը բաւէ որ ես պարապի չ'եմ աշխատած այդ
գրքերը ժողուելով, եւ անոնք ապագայ Հայ սերունդին օգտակար պիտի կրնան ըլլալ:

Ստէպ տղոց այցելութիւններ տուած ենք, հիւսիւսային Ամերիկա, եւ
երկար ժամանակ մնացած, առանց մեր Գահիրէի յարկաբաժինը ձգելու, բայց ներ
կայիս, ես եւ տիկինս մտադրած ենք, մեծ տղուս քով հաստատուիլ Մօնդրէալ,
որով կը մտածենք Գահիրէի յարկաբաժինը ձգել, եւ վերջնական կարգադրութեան
մը յանգիլ մինչեւ Օգոստոսի վերջը:

Ներկայ մեր յառաջացած տարիքին բերմամբ, գրքերը Գահիրէէն դուրս,
ո՞ր եւ է տեղ փոխադրելու համար, ուժը կը պակսի մեզի. (Թէպէտեւ տեղական կառա-
վարութեան կողմէ արտօնուած է եւ բնաւ արգելք չ'կայ արտածելու.) որով մեր
մէկնելու պարագային, որու՞ կուզէք որ յանձնենք գրքերու հաւաքածոն:

Սպասելով Ձեր վերջնական հրահանքին, եւ շուտափոյթ պատասխանին.

Մնամ յարգանօք

(Մանուկեան)

Ի.Բ.Ը.Մ. ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄՃԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԻՆՍՏԱՂՐԱՄ

22001 NORTHWESTERN HIGHWAY, SOUTHFIELD, MICH. 48075, U.S.A.
TEL. (313) 352-1184

Յուլիս 5, 1977

Յարգելի Պր. Լ. Կէրկէրեան
Գահիրէ, Եգիպտոս

Սիրելի Պր. Կէրկէրեան,

Տիար Ալեք Մանուկեան շնորհակալութեամբ ստացած է Ձեր Մայիս 30 թուակիր սրտցաւ նամակը, եւ անոր կցեալ ցանկը՝ Ձեր ունեցած արժէքաւոր գիրքերուն: Տիար Մանուկեան այս օրերուն կը բացակայի րազաքէս, սակայն, չմեկնած յանձնարարած է ինծի պատասխանել Ձեր նամակին, զնահատելով Ձեր տարիներու գործունէութիւնը իբրեւ վաստակաւոր անդամ Բարեգործականին ու մանաւանդ Ձեր սէրը՝ Հայ գիրքին ու գիրին հանդէպ:

Տիար Մանուկեանին ծանօթ է եգիպտահայ զաղութի փառաւոր անցեալը եւ ան ցաւ կը զգայ, Ձեզի նման, անոր նօսրացման ի տես:

Գալով Ձեր գրադարանը Միութեան հիմնելիք Թանգարանին նուիրելու հարցին, ըսենք թէ ներկայիս ստացուած բոլոր գիրքերն ու հաւաքածոները մաս կը կազմեն Տիթրոյթի Ալեք Մանուկեան Վարժարանի գրադարանին, նուիրատուներու անունը կրող յատուկ բաժիններով, մինչեւ որ իրականանայ Թանգարանի ծրագիրը: Կը ծրագրուի այդ գրադարանը հասցնել այնպիսի ծաւալի եւ որակի, որ ծառայէ ոչ միայն մեր ներկորդական Վարժարանի աշակերտներու կարիքներուն, այլ Տիթրոյթի գոյզ համալսարաններու հայագիտական բաժիններուն եւ ընդհանրապէս ուսումնասիրող բանասէրներուն: Այս իմաստով ալ ճիշտ խորհած էք Ձեր գրադարանը եւս տրամադրել այդ օգտաշատ նպատակին: Սակայն, Ձեր նամակին մէջ պարզուող Ձեր նիւթական դրութիւնը ենթադրել կու տայ թէ հատուցման ու ծախսի բաժին մը նստանձնէ գրադարանը ստացող կողմը, ինչ որ ընական կը գտնենք: Միայն պիտի փափաքէինք որ աւելի ճշգրտօրէն անդրադառնայիք այդ հարցին, որպէս զի գիտնանք թէ Ձեր ակնկալութիւնը այդ նպատակին համար նախատեսուած պիւտճէի սահմանին մէջ է:

Սպասելով Ձեր պատասխանին, կը մնամ, Յարգանքով՝

Edmond Y. Azadian
Masco Corporation
21001 Van Born Road
Taylor, Michigan 48160

Edmond Y. Azadian

Երուանդ Ազատեան
Տ.Ա.Մանուկեանի Անձնական Գործերու
Պատասխանատու

-
1. - Утф. Муну
 2. - Рондур Утф. Студент
 3. - Зунд бунд. Зундент
 4. - Студент Зунд. Рундент
 5. - Бунд Дунд Лунд - ~~Р.С.Т~~
Утфент Рундент Рундент
Рундент Рундент Рундент

1969-й бунд. 20-й бунд

МК утф. Зундент Рундент

Գերապա յծառ . Հայր Գր . Կէրկէրեան ,

Սիրելի եւ յարգելի վարդապետ ,

Քիւրատելֆիայէն Օգ. 12 թուակիր նամակը ստացայ եւ անսասման խընդունեամբ լեցունեցայ իմանալով՝ երկու բարի լուրերը , մեծ յաջողութիւն մը Նիքակոյի մէջ , եւ սքանչելի պարագայ մը՝ Նիւ Եորքի Հայրենակիցի մը մեկենաս դառնալը : Այնքան , գոնուեցան գիտակից եւ զոհաբերող "ընտիր Հայկազունք" : Կը շնորհակտրեմ եւ կը մաղթեմ որ Ձեր արժէքաւոր գործի տպագրութիւնը իր լրումին հասնի : Դժուարագոյն գործի մը յաջողութենէն վերջ՝ գոհունակութիւնն ալ մեծ կըլլայ : Ասկէ երկու օր առաջ՝ նամակ մը գրած էի Նիքակոյի Ձեր հասցէին , հաւանաբար Ձեզի կը զրկեն քիւրատելֆիա : Այդ նամակին մէջ ըսած էի թէ Ս. Նշան վանքին կողոպուտին ակնատես եղող Հայը՝ անուանափոխ "Իսլամացեալ" մըն է , որուն Յուշատետրը քովս է , բայց չէ ուզած որ իր անունը յիշուի , իր պարագաները Սեբաստիոյ մէջ են : Կը վախնայ : Պատասխանած էի նաեւ , թէ՛ Բաբերզի եւ Արզընի 26 Ոճրագործներուն անունները յիշուած չէին վճռագրին մէջ , բայց որոշում տրուած էր հետապնդում կատարել , ինչպէս որ արձանագրուած է վճռագրի վերջին մասին մէջ :

Լքեալ գոյքերով վնագիրը՝ Խորքերէնը ընդօրինակութիւն մըն է Բնագրին , եւ շատ անընթեռնելի վիճակի մէջ է , մինչեւ որ խոշորացոյցով , տքնութեամբ արտագրեցի եւ հայտառ թուրքերէնի վերածեցի հոգիս ելաւ :

Կը յուսամ ժամանակ մը կը մնաք քիւրատելֆիոյ մէջ :

Յարգանքներս Ստեփանեան վարդապետի :

Բարեմաղթութիւններով եւ յարգանքներով

Երջանց Գր. Կարապետ

Գեր . Գրեգոր Արդ . Կերկերեան ,
Սերեւե Արդապետ ,

Մօնթրէալէն ղր կած Յուլիս Ե թիւ նամակը ստացած եմ ժամանակին : Ներողամտութիւնդ կը ինդրեմ պատասխանը ու շացնել ուս :

Կակնկալէր որ , ըստ Ձեր գրութեան , թերեւս այցելէիք Պոսթըն : քանի որ այդ տեղի չունեցաւ , Ներկայիս չեմ գիտեր թէ Մօնթրէալ վերադարձա՞ք թէ ոչ /Շեքակոյտէն/ :

1.- Հարցուցած էիք թէ Ս. Նշան Անքի կողոպուտին Ափանատես վկան ո՞վ է :

Այդ վկային Յուշատետրը քովս է : Անուանաիոյ եղած է , թրքական անուն կը կրէ : Բայց անունը չուզեր որ հրատարակուի , քանի որ ինքը հոն Սերաստիա Ազգականներ ունի եւ կը վախնայ : Եթէ Պոսթըն գալու ըլլաւ Յուշատետրը կը տեսնես :

2.- Լքեալ գոյքերու Սրենքին թրքերէնը ունմ : Խերթերու մէջ հրատարակուած չէ :

3.- Բաբերդի եւ Արդնիի ամբաստանեալ 26 անձերուն անունները յիշուած չեն վճռադրին մէջ , բայց լատարանը որոշած էր հետապնդել զանոնք : Ատոնց ալ Տօսիէները միւս ոճրագործներու տօսիէներուն նման միւստէր ալթը եղան , Անդարա տարուեցան :

Կը յուսամ Շեքոյի մէջ Ձեր կատարելիք գործը յաջողութեամբ լրացած է :

Ես ալ հետեւեալ Հարցումը ունիմ .-
Քրանական "ԻՄՍ" թերթին մէջ Հէլեօպոլիսէն Ալքս. Սարուխան յօդուած մը գրած էր , եւ յիշած էր թէ Մուսթաֆա ֆէմալ Պատերազմական Ատեանի առջեւ իբր թէ վկայերէ Հայերու հարգութեան մասին եւ յիշեր է կատարուած ոճիրները : Նամակով հարցուցի Պրն . Սարուխանին որ ազնուօրէն պատասխանած էր ըսելով որ քաղած է վայր Հայր Մըսըրեանի "Թայլօ տը Լա Տիասիօրա Առմէնիէն"էն / Փռօշ-Սուխան , էջ 105 / :
Ոխերիմ թշնամի էր եւ տարագրութենէն վերադարձողները արտաքսեց : Հայերուն մէկ մատնաչափ հող չկայ" ըսաւ : Փախստական փաշաներուն հետ թղթակցութեամբ կապ կը պահէր : Այդ հոգեբանութեամբ մէկէ մը անսպասելի էր հայանպաստ վկայութիւն : Ինչ է եղելութիւնը , որ պատմուած է Հանդուցեալ Հայր Մըսըրեանէ :

Խորին յարգանքներով եւ շնորհակալութեամբ

Տախար Գ. Ղալապուտ

20 Յունիս 1967.

Շատ Սիրելի Պ. Հայկազն,

Ստացայ վերջին նամակդ ընթացիկ 9 թուակիրը: Շնորհակալ եմ զրկուած լուսա-
նըկարին համար:

Մեր Հայ Բոյրերը ստացան Յունիս 4 ին իրենց վկայականները վարժարան բանա-
լու եւ ուսուցանելու: Յառաջիկայ Սեպտեմբերին կը բացուի ամենօրեայ վար-
ժարանը: Պ. Տիգրան Վարդապետեան, կամ Րիչըրտ Վարդ, Բողոքական ազգային մը,
մզուած ազգասիրութենէ, Բոյրերու վարժարանին տրամադրեց հինգ տարուան հա-
մար ձրի քառասուն արտավար հողամաս մը եւ զպրոցի յարմար շէնք մը:

Ժամանակին ինծի հարցուցած էիր թէ իրապէս Մուսթաֆա Բեմալ Թուրք Պատերազ-
մական Ատեանի առջեւ վկայած է թէ ոչ: Պատասխանեցի եւ կարծիք յայտնեցի
թէ ան վկայած է եւ իր վկայութեան օրինակը առնելով նազլեան Արքեպ.ի
զիրքէն ղրկեցի. Բայց հիմայ ստոյգ կերպով գիտեմ թէ Մուսթաֆա Բեմալ վկայած
չէ Թուրք Պատերազմական Ատեանի առջեւ: Իսկ այն վկայութիւնը զոր ղրկեցի
Բեզի, պարզապէս վկայութիւնն է նախկին Պատգմ. Ատեանի նախազահ Բուրտ Մուս-
թաֆա Փաշայի: Հետեւաբար նազլեան Արքեպ. շփոթած է երկու անունները "Բուրտ
Մուսթաֆա Փաշա" եւ Մուսթաֆա Բեմալ Փաշա":

Քիչ ատենէն վերջակէտը կը դնեմ գիրքի մը, որ պիտի կոչուի "Հայասպանու-
թեան նիւրէմպէրկ", մօտ 350 էջ, ամբողջը քաղուած՝ Թուրք Պատերազմական
Ատեանի թղթածրարներէն անտիպ եւ տպուած զանազան թերթերու մէջ:

Մեծայարգ Տիար ՀԱՅԿԱԶՆ Գ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ
Պ ո ս ո ղ ն .

Շատ Սիրելի Պ. Հայկազն,

Ձեր 18 Օգոստոս թուակիրէն ետք ստացայ Ձերակոյի հասցէիս ղրկուած 18 Օգոստոսի գրութիւնը: Շնորհակալ եմ Ձեր տուած տեղեկութիւններուն եւ ըրած անկեղծ մաղթանքներուն:

Օգոստոս 18 նամակով ուղղած էիք ինծի հարցում մը, որուն սիրայօժար կը պատասխանեմ: Հարցը կը վերաբերի Պատերազմական Ատեանի առջեւ Սուսթանա Բեմալի տուած վկայութեան ընդդէմ Փաշաներու կազմակերպած շարժերուն:

Ձեր առարկութիւնը աւելի ձիշղ պիտի ըլլար եթէ զանազանէր երկու ջարբեր բեր շրջաններ, այսինքն՝ Բեմալական շարժումը սկսելէն առաջ եւ ետք:

Մ. Բեմալ Պատերազմական Ատեանի առջեւ վկայած է 28 Յունուար 1919 ին: Իսկ իր ազատագրական կամ Միլիական շարժումը սկսած այդ թուականէն բաւական ետք:

Հանգուցեալ Հայր Յովհաննէս Մսրլեան իր գրքոյկին մէջ նշանակած է, որքան կը յիշեմ, թէ ինք Մ. Բեմալի վկայութիւնը առած է հանգուցեալ Յովհաննէս Արքեպ. Նազլեանի Յուշերէն, Ա. Հատոր էջ 48, եւ ինքն ալ զարմանքով կը հարցնէ թէ Նազլեան Արքեպ. ուրկէ առած է զայն:

Սակայն նկատելի է որ Նազլեան Արքեպ. 1919 ին կը գտնուէր Պոլիս եւ այդ թուականէն առաջ ալ սկսած էր օրագրութիւն բռնել եւ նշանակել կարեւոր դէպքերը, եւ նօթագրել, իբր յուշագրութիւն, կարեւորութիւն ունեցող պատմական վաւերագրեր ալ:

Կը յիշեմ ես ալ, Վենետիկ եւ Վիեննա, հին թերթերը թղթատած ատենս, տեսած քլլալ Մ. Բեմալի վկայութիւնը, բայց այժմ չեմ գիտեր ձշգրտապէս թէ որ թեթի որ մէկ թիւին թէջ:

Ներկակ կը ղրկեմ Ձեզի վկայութեան ներաներէն թարգմանութիւնը առնելով զայն Նազլեան Արքեպ.ի Յուշերու Ա. Հատորէն, էջ 42 եւ 48:

Եթէ չունիք, Ձեզի կրնամ ղրկել, իբր նուէր, Նազլեան Արքեպ.ի Յուշերուն երկու հատորները, չափազանց խճողուած... եւ միակողմանի:

Նկատել կու տամ որ ձիշղ է թէ Սուսթանա Բեմալ իր շարժումը յաջողութեամբ պսակելու համար, ինքն ալ մաքրագործել տուաւ Հայերը, բայց 1919 Յունուար 28 ին, այսինքն՝ Պատերազմական Ատեանի առջեւ իր տուած վկայութեան ատեն, դեռ իր շարժումը չէր սկսած եւ նոյն ատեն տեսակ մը մօտա էր քանի մը նախկին փաշաներու դէմ, օրինակ՝ Դալեադի, Էնվէրի եւ Ճէմալի դէմ, որոնք երկիրը վատաբար լքած եւ փախած էին, եւ որոնց դէմ թուրք մամուլը անդադար լուտանքներ կը տեղար, ինչպէս ըսի մօտա էր կարծես, անոնց վրայ բեռցնել ամէն տեսակ ոճիրներ, գորս գործած էին Պատերազմի ընթացքին:

Արդէն Մ. Բեմալ իր վկայութեան մէջ կ'ակնարկէ անոնց, բայց նկատելի է որ նոյն վկայութեամբ ոչ մէկ ակնարկութիւն թուրք ժողովուրդին, որուն գործակցութեան պէտք պիտի ունենար ապագային:

Շատ ձիշղ է որ Մ. Բեմալ փախստական փաշաներուն հետ յարաբերութեան մէջ էր, բայց միշտ հեռու պահելով այդ փառասէրները իրեն մերձակայ շրջանակէն: Յիշելու է նաեւ իր եւ Էնվէրի ռխակալութիւնը մեծ պատերազմի ատեն:

Տպագրութեան համար բանակցութիւններ սկսայ: Մանրամասնութիւն ուրիշ առթիւ:

Յարգալիր ողջոյններով՝
Գրիգոր Վ. Կերկերեան:

C'est ainsi que des Turcs, pour se disculper de ce crime collectif, oeuvre à la fois des autorités et de la majorité turques, plus tard, en rejeter la responsabilité sur quelques chefs dirigeants du Comité "Union et Progrès", grâce à une série de procès que le Gouvernement central du temps de l'armistice ordonna contre quelques auteurs de massacres.

Moustafa Kémal lui-même qui se vantait de n'avoir jamais trempé les mains dans le sang, tout en ne chargeant de responsabilité que quelques person- nages, a fait, le 28 Janvier (1919), l'aveu suivant devant la Cour Martiale:

"Je me suis rendu avec obéissance à l'invitation de cette Cour constituée par décret impérial. Ceux qui me connaissent s'étonneront de ma comparution.

"Les Pachas qui ont perpétré ces crimes inouïs et inconcevables et qui ont ainsi entraîné le pays dans la situation présente pour assurer leurs intéérêts personnels, suscitent encore des troubles.

Ils ont instauré toutes sortes de tyrannie et organisé les déportations et les massacres, brûlé avec du pétrole les enfants à la mamelle, violé des femmes et des jeunes filles en présence de leurs parents gar/ottés et blessés, séparé les jeunes filles et leurs père et mère, confisqué leurs biens meubles et immeubles et les ont exilés jusqu'à Mossoul dans un état lamentable, en exerçant toutes sortes de violences. Ils ont embarqué à bord des caïques des milliers d'innocents et les ont jetés à la mer. Ils ont fait proclamer par des hérauts la nécessité, pour les non-musulmans fidèles au gouvernement ottoman, de renier leur religion pour embrasser l'islamisme; ils les ont contraints à cette conversion. Ils ont fait marcher des mois entiers des vieillards affamés; ils les ont astreints à des travaux forcés. Ils ont fait jeter les jeunes femmes dans des maisons de tolérance établies dans des conditions épouvantables et sans précédent dans l'histoire d'aucune nation".

25

| 34

Retroactive in favor of Turkish Govt.

1 Jan. 1914

Deportation began March 1914

1 Nov. 1914

8) The Arm. Communities in Conq. the 3 allied high ~~Commissioners~~ Commissioners Britain, France & Italy. 1920 March they draft of Laws ^{to Paris} to the Supreme Council of Four

sev.

+

Third Period

1) Kemalist Turkey or Nationalist:
5 May 1919

Erzerum Congress 23 July 1919
Sivas " 1 Sept. 1919

in both congresses secret decisions to revive "Teşkilât-ı Mahsusa"

Վ.ին դրկեուելիք գրքերը

- 18. Ազգային խնդիրներ, Մ.Զերազ, էջ 48, Փարիզ 1927
- 26. Ազգապատում, Մ.Արթս.Օրմանեան, էջ, 1600, Պոլիս 1912
- 27. " " " " " էջ, 1601_8876, " 1914
- 28. " " " " " էջ, 8877_5581, Երուսաղէմ 1927
- 65. ԱՄբողջական Գործը, Գեղամ Բարսեղեան, էջ, 254, Փարիզ 2 1931
- 66. " " *երկր, յարիմաա հասրիկ, 880,* *Ն. Կորթ 1929*
- 1866. Ամէնուն Տարեցոյցը, Թէոթիկ, էջ, 786, Վենետիկ 1926
- 144. Աշխարհի նոր բաժանումը, Վ.Նաւասարդեան, էջ 380, Գահիրէ 1939
- 189. Արաբական միացեալ հանրապետութեան Եգիպտոսի նահանգը եւ
հայերը, Ա.Ալպոյաձեան, էջ 350, Գահիրէ 1960
- Արձակ էջեր եւ քերթուաթքներ, Լ. Բաշալեան,
- 278. Բանաստեղծութիւններ, Յովհ.Թումանեան, էջ 346, Պոլիս 1928
- 288.299. Բարձր Հայք, Ա.Բ.հատ. Հ.Յ.Մ.Վրդ.Բօսեան, էջ 496 184, Վիէննա 1925
- 311. Բողոքը նորագոյն պատմութեան մէջ, Մ.Վարանդեան, էջ 340, Ժընեվ 1911
- 315. Բօլշեվիզմ եւ ղաշնակցութիւնը, Վ.Նաւասարդեան, էջ 674, Գահիրէ 1949
- 321. Գաղափարների ոգին, Վահան Նաւասարդեան, էջ 230, " 1951
- 378. Դաշնակցութեան քաղաքական ուղին, Վ.Նաւասարդեան, էջ 179, " 1925
- 411. Դրանսիլուանիոյ Հայոց Մետրոպոլիտը, Հ.Գ.Վ.Գովրիկեան, էջ 854, Վիէննա 1896
- Դրօշակ, 478. Հ.Յ.Դ. օրգան, 1890 — 1897
- 428. Եգիպտոսի Հայոց հին եւ արդի եկեղիցիները, էջ 122, Թ.Եպս.Գուշակեան, Գահիրէ 1927
- 450. Եղիշէ պատրթ.Դուրեան, Թ.Արթս.Գուշակեան, էջ 327, Երուսաղէմ 1932
- 488. Եղիշէի Վասն Վարդանայ եի հայոց պատերազմին, Ե.Տէր Մինասեան,
գիրք Ա. էջ 228, Երեւան 1957
- 425. Եգիպտոսի եւ Արաբական ձարտարապետութիւն, Կարօ Պալեան, էջ 258, Գահիրէ 1915
- 481. Երիտասարդ Թուրքիա եւ Հայերը, Ս.Սապահ Գիւլեան, էջ 350, Գահիրէ 1916
- 547. Զէյթուն, Գ.Տէօվլէթ, էջ 152, Փարիզ 1945
- 613. Թուղթ հերքման թէ եղծումն ձշմարտութեան, Պ.Պարենտեան, էջ 142, Պէյրութ 1951
- 615. " " Դերենիկ Եպս. " 1951
- 618. " հովուական Տ.Կարտինիւ Աղաձանեան, էջ 85, " 1950
- 607. Թորգոմ Պաթրթ.Գուշակեան, Ա.Ալպոյաձեան, էջ 710, Գահիրէ 1940
- 633. Ժամանակագրութիւնք Տ.Միքայել Ասորւոյ, էջ 524 104, Երուսաղէմ 1871
- 639. ԺԵ. ղարի հայերէն ձեռագրերի հիշատակարաններ, մասն Ա.Բ.
- 640. Նոյն Լ.Ս.Խաչիկյան, էջ 890, 602. Երեւան 1955, 1958
- 707. Լուսինեանք, Մելիք Ս.Դաւիթ Բէկ, էջ 144, Վիէննա 1900

828. Կիրակոս Գանձակեցի, Պատմ. Հայոց, Կ.Ա.Մելիք Օհանջանյան, էջ 428, Երեվան 1961
- ~~745. Խրիմեան Հայրիկ, Թ.Եպս. Գուշակեան, էջ~~
890. Հայաստանի Սեպգիր. շրջանի քննական պատմութիւն, էջ 556, Պրոֆ. Ա. Ետ. Խաչատուրյան, Երեվան 1989
917. Հայ Եկեղեցի, Բ. Եպս. Կիւլէսեբեան, էջ 355, Երուսաղէմ 1980
927. Հայ թրքական կնձիռը, Ռուբէն, էջ 158, Գահիրէ 1924
929. Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը թրքական բռնապետութեան դէմ, 1850-1871, Մ. Գ. Ներսիսյան, էջ 581, Երեվան 1955
938. Հայկ. Երեք մեծ վանքեր, Մ. մաքիստ. Արքս. էջ 152, Երուսաղէմ 1985
940. Հաթկ. հարցը երեկ եւ այսօր, ՅՄեքեբեան, էջ 16, Գահիրէ 1946
952. Հայկ. շարժման նախապատմութիւն, Մ. Վարանդեան, Ա. հատ. էջ 320, Ժընեվ 1912
953. Նոյն, Բ. հատ, 288, Ժընեվ 1913
974. Հայ Յ. Դաշնակցութեան պատմութիւն, Ա. հատ. Մ. Վարանդեան, էջ 510, Փարիզ 1932
962. Հայ հաւատացեալը առ դերենիկ եպս. էջ 28, Պէյրութ 1951
- ~~Հայ~~, 924. Հայ եվ Ռուս ժողովրդների դարաւոր բարեկամությունը, էջ 586, Զ. Տ. Գրիգորեան, Երվան 1960
1015. Հայրենիքի Գաղափարը, Մ. Վարանդեան, էջ 92, Ժընեվ 1904
991. Հայոց հին գրականութեան պատմութիւն, գիրք Ա. Մ. Աբեղեան, էջ 588, Պէյրութ 1955
1024. Հայք Ի Զմիւռնիա եւ ի' շրջակայք, հատ. Ա. Բ. էջ 372-166, Հ. Յակոբ Վրդ. Բօսեան, Վիէննա 1899
1054. Հեթանոս երգեր, Հացին երգը, Դ. Վարուժան, էջ 207, 62, Երուսաղէմ 1953
74. Ամբողջ երկեր, Զ. Հնդկահայք, Թ. Պատրք. Գուշակեան էջ 882, " 1941
1107. Ճանապարհորդութիւն 'ի Լեհաստան, Հ. Մ. Բժշկեան, էջ 424, Վենետիկ 1830
1159. Մատեղընի Պարսկերէն վաւերագրերը, պրակ Ա. Հ. Դ. Փափազյան, էջ 316, Երեվան 1956
1160. Նոյն, Պրակ Բ. էջ 593, Երեվան 1959
1185. Մեկնութիւն Ս. Պատարազի, Հ. Բ. Յովնանեան էջ 386, Պլովտիւ 1934
1198. Մենք մեր ակնոցով, Ալ. Սարուխան, էջ 270, Գահիրէ 1962
1208. Մեր պայքարը ազատք. ուղիով, Մ. Սերոբեան, էջ 388, Գահիրէ 1948
1242. Մնձուրի առիւծը, Հաճի Գ. Արխանեան, Արիկ Վարդիսեան, էջ 96, Պոլիս 1911
1270. Յայտարար նախակարգութիւն Ընկեր. համազգեաց, էջ 12, Պոլիս 1846
1896. Յուշապատում Հ. Յ. Դ. 1890-1950, էջ 686, Հ. Յ. Դ. Բիւրոյ Պոսթըն 1950

- 1828. Նախահայկական Հայաստան Ե.Ս.Քասուենի, էջ 752, Պէյրուս 1950
- 1842. Նիւթեր Եգիպտոսի հայոց պատմութեան համար, էջ 804,
Արտաշէս Գ. Գարտաշեան, Գահիրէ 1948
- ~~1433. Պատասխանիք Միսիթ.Սկեւոսցւոյ, էջ 70, Երևուսաղէմ, 1860~~
- 1440. Պատկերազարդ բնաշխարհիկ բառարան, Ա.հատ. Հ.Ս. Էփրիկեան, էջ 848, Վենետիկ 1908
- 1444. Պատկերացոյց հաւաքածոյ, Պրակ Ա. Ս.Վրդ. Ածատուրեան, Վաղարշապատ 1911
- 1445. Նոյն Պրակ Բ. Երուսաղէմ 1918
- 1457. Պատմութիւն Սիբաստիոյ, Անդ.Վրդ.Աղէքսանդրեան էջ 412, Վենետիկ 1911
- 1457. {
 - Կենսագրութիւն " " " " էջ 96 " 1906
 - Հայուհին պատմեան առջեւ, Հ.Վ.Վրդ.Հացուենի, էջ 471, Վենետիկ 1986
- 1464. Պատմութիւն Երուսաղէմի, Ա.Բ. հատ. Մ.Եպս.Նշանեան, էջ 1887, Երուսաղէմ 1981
- 1448. Պատմական Հայաստանի սահմանները, Ա.Ալպոյաձեան, էջ 479, Գահիրէ 1950
- 1487. Պատմութիւն հին հայ տարազին, Հ.Վ.Վրդ.Հացուենի, էջ 470, Վենետիկ 1924
- ~~1474. " հայ լրագրութեան, հատ.Ա. Հ.Գ.Վրդ.Գալէմքերեան, էջ 280, Վիեննա 1898~~
- 1526. Պօղոս փաշա ինչու՞ չ'ստորագրեց, հաշտութեան դաշնագիրը, էջ 16,
Ս.Որբունի, Պոլիս 1920
- 1551. Սարսուռներ, Յեղին սիրտը, Գ.Վարուժան, էջ 115, 225, Վենետիկ 1927, Պոլիս 1909
- 59. Սմբողջական գործեր, Սիամանթօ, էջ 504, Փարիզ 1902
- 1649. Վարք Արրահամ Պետրոս Ա.Արծիւեան Կաթող.ի Խ.Վ.Աթանասեան էջ 882,
Պէյրուս 1959
- 1699. Տարոնի աշխարհ, Գ.Տէր Պետրոսեան, էջ 340, Փարիզ 1931
- 1717. Տէրտէրեանի անօրէնութիւնները, էջ 92, Փարիզ 1959
- 1752. Փաւստոս Բիւզանդ, Հ.Գիլգէր, Թարգ. Հ.Յ.Թորոսեան, էջ 165, Վենետիկ 1896
- Քննական ակնարկ, 1789,
- 1789. Քննական ակնարկներ, Ա.Ալպոյաձեան, էջ 82, Գահիրէ 1952
- 1795. Բուրդ ժողովուրդը, Ն.Խ.Մախմուտով էջ 258, Երեւան 1959

X

66. Աստուածայայտ երկիր, յարիւրաւ հայրիկ էջ 880, Կիւ-Եօրթ 1929

JOSEPH EMIN I, II

- 239- Արզակունի հայաւի հայաբարձից փառքը, էջ 557, Բ. Թաշխաւ Գրաւոր 1950
- 1580- Առնաթնիք, Ա. Երկար, էջ 268 Գրաւոր 1945
- 995- հայոց Պարս. փառարու Բիւզանդ Թարգ.
- 1344- Կիւթիկ ու առնաթնաթրութրեք, Գ. Արթուր Յովսէփեան 1947
- Բիւզանդացի- Բաւարաւ - Գրաւոր 1944

1884

Week 9. Str

These morning walk morning by yesterday
Pumpkin to receive the money in bank -
you will be happy to see the results:

United Am. Cath. Charities of N. America,
in which I have had my share. I have received
in which I have had my share. I have received
of your kindness, your love,
your help where, I have had my share,
with you, my friend where
your help where I have had my share:

My share. I have had my share
I have had my share
I have had my share
I have had my share
I have had my share

Yours:

These are the results of my work
I have had my share
I have had my share
I have had my share
I have had my share

①

Erzinjan Court Martial

The zone under the Military jurisdiction of the Third Army comprised the vilayets of Erzerum, Trebizond, Bitlis, Van, Diarbekir, Mamuret-el-Aziz, Sivas and the independent district (Mustakil Sanjak) of Jauik.

The Military Court of the 29th Division kept preserved records and dossiers.

According to the report of Vehib Pasha, Third Army Commander, informed on Dec. 5, 1918, Mazhar Bey, ~~Inspector~~ President of the Inquiry Commission to prepare dossiers for the trial of the responsible involved in the affairs of the Armenocide.

When Vehib Pasha assumed responsibility in the General Headquarters of Tortum, first of all, invited Meammer Bey, Vali of Sivas, and urged him to arrest Nuri Bey, who had massacred more than 3000 Armenian soldiers in the workers battalion at Kaya Sibi in the province of Sivas by order of Meammer Bey himself.

~~Erzinjan Court Martial~~

~~Mustafa Kemal Atatürk~~

Jurisprudence

At the ^{outset} ~~first~~ session of the Court Martial the Defense Attorney ^{asked} raised the question whether the Court was or not competent to try ~~the~~ High officials of the Turkish Government. Some prominent jurists, Turkish ^{and non-Turkish} or foreigner, outside of the Court, (after investigation and consultation), expressed their juridical opinions. ✓

Lawyer César Bonnet, expressed his point of view in a few words: "The Union and Progress Party being a private organization rather than being a political party, and being not an authority ^{not} legally established in compliance with the Constitution of the Ottoman Empire, ^{it would seem that} the members of the Committee [of Union and Progress K] who ^{might} could have been guilty of crimes committed against the common right ~~seem~~ to be can be brought before the Court Martial involved in ^{the} events [massacres K] ^{that} which occurred during the period of war.

This is my ^{observation} feeling, but each ^{individual} particular case must be investigated and examined ^{by itself} as well as the circumstances in which they are revealed".

^{Along the same lines} In the same matter another foreign prominent lawyer expressed his point of view as ~~was~~ following:

"The pursuits and investigations which are ~~not~~ now made against the individuals who appear before the Court are not instituted against them ~~as~~ in their capacity of ^{as}

Ministers; there is evidence that ^{along} with certain accused individuals who ^{are} ministers, there are others accused of the same crimes although they are ^{simple} and ^{particular} individuals. The truth is that ^{the crimes in which they} are involved have been decided by ^{a Committee} the decisions ^{of which} had been carried out by all involved individuals, ministers or ^{otherwise} ~~not~~ ministers.

Under these conditions and circumstances there cannot be ^{any} ~~question~~ of crimes committed by ministers in the exercise of their functions, a case that perhaps ^{would best} ~~determine~~ the unique competence of a High Court, but there is ^{only a} ~~question~~ of crimes committed, by a category of individuals who are involved in the criminal organization, by ^{every} ~~all~~ means available, to achieve the ^{purpose of the} organization and ensure the ^{success} ~~carrying out~~ of the crimes project.

One may say that they constitute an association of scoundrels ^{engaged in} occupying various ^{occupations} (situations) and who ~~may~~ may be brought before a court, having ~~a~~ jurisdiction of common right, that in this particular case is the Court Martial".

La Renaissance, No 130, Saturday, May 3, 1919.

① Underlined in the text.

Jan 6/10/18 Yesterday Was published an Imperial edict ^{gratifying} ~~granting~~ ^{general} amnesty to all Armenians, ~~throughout~~ ^{all over} Turkey and in foreign countries.

Jan 8/10/18 Yesterday the resignation of the ^{members of} ~~the~~ Cabinet of Talat Pasha was accepted by the Sultan Mehmed Vahdettin VI.

New Cabinet:

Prime Min. ~~Feride Pasha~~
Min. of War Izzet Pasha
" of Int: Fethi Bey

Jan 9/10/18, on 8/10/18 U. & P. Party held a ^{gen assembly} ~~meeting~~ ~~at~~ ~~the~~ ~~P.~~ ~~Party~~ changed ^{the name into} ~~into~~ IEJEDDD and published a new ^{political} program.

Jan 16/10/18 Fethi Bey yesterday announced that Armenians ^{survivors} may return home and ~~that~~ all Moslems must ~~release~~ ^{release} arm orphans, and girls from their harems.

Jan 25/10/18 Yesterday a motion was made in the ott. chamber to elaborate a project and ~~then~~ publish a law restoring ^{their} ~~the~~ ^{rights of} ~~original~~ ~~owners~~ property to ~~the~~ ^{original} owners.

The Min. of Int. Affairs, Talât Pasha, dispatched from Consple on July 11, 1915, (No 11) a circular telegram to the Vali of Diar-bekir, ~~the~~^{or} Reshid Bey, the Vali of Harput, Sadherzade Sabit Bey, and to the Mutesarif of Zor, Ali Suad Bey. In this circular telegram Tele Talât Pasha ordered to bury as so immediately ^{burial} of all ^{of} corpses of Armenians killed or who died by starvation during deportation, because the corpses were left ~~scattered~~ ^{dispersed} along the highways, in valleys and mountains, or thrown into rivers and lakes, He also ordered ~~to~~ burned ^{the} ^{all} cloths and effects abandoned on the road. ^{by} Armenian deportees.

The Turkish Court Martial concluded simply that ^{the} murders and crimes committed against Armenian Deportees were committed not only with ~~the~~ knowledge and consent of but also ^{by} with ~~the~~ order of Talat, Ruver and جمال.

Ali Suad Bey, Mutesarif of Der-Zor ~~had~~ answered Talât Pasha's circular Telegram on August 17, 1915, accusing Reshid Bey ~~Vali~~, Vali of Diarbekir, . . . ~~and~~ ^{S. As} Reshid Bey ~~had~~ carried out massacres ~~the~~ ^{by} order of Talat. The latter kept ^{aside} the telegram of Ali Suad.

The govt - (15) - their and ^{their} ~~ITS~~ program ~~here~~

9. 208
The original of this coded telegram ~~was~~ dispatched to the Mutesarif of Soghert (Diarbekir), on Feb. 11, 1913/1331 (1916) in reply to the coded telegram of the latter sent ~~on~~ Feb. 9, 1913/1331 (1916).

It is not opportune to leave alive a single American of ^{male} ~~masculin~~ sex. We expect their immediate extermination, as others had ~~we~~ been exterminated, acting with caution and ~~we~~ clever manners.

This telegram had ~~been~~ ^{was} transmitted by ~~on~~ Feb. 13, 1916 by the govt of Soghert to the Jendarmerie Commander and ~~Cor~~ Police Commissioner ~~in order to~~ (control) the registers.

Sefercheli Hilmi Bey, Mutesarif of Soghert.
Erzerumlu Nazim NAZIM: Jendarmerie
Commander of Soghert.

x Death sentence for Kemal

Kemal Bey, kaymakam of Bozazlian & Provisional Mutesarif of Yozgat, as principal criminal of the district, was sentenced to death by the unanimous vote of the panel.

Hard labor for Tewfik

Tewfik Bey, Major Gendarmerie Commander of Yozgat district, as an accessory to Kemal Bey, principal criminal, was sentenced to fifteen years of hard labor. x x

xx | Feyaz Bey

The trial of Feyaz Bey, highest
Finance authority in
Yozgat, is postponed.

His dossier is joined with
~~of~~ other officials & officials
to be tried by the
C.M.,

Three officials of the Government Kemal Bey, ~~Tevfik~~ Kaymakam of Boghazlian, and Provisional Mutesarif of Yozgat, Tefik Bey, Major Gendarmerie Commander of Yozgat district, and Feyaz Bey, highest Financial official in Yozgat, forced the subordinate officials to carry out the orders and instructions they gave them enforced with Their Signature.

The Turkish Court Martial definitely established that these documents are authentic, and that all the argumentations, ~~proofs~~ proofs and defenses, advanced by the defendants and their defense attorneys are absolutely of no importance and value.

According to the provisions of the Art. 45 of the Civil Penal Code "each of accomplice criminals is considered an independent criminal". Kemal Bey as the highest civil authority in Yozgat district organized "murder, looting and robbery", and Tefik Bey is a "Secondary accomplice" of Kemal.

Art. 45 was replaced on June 4, 1911 by Young Turk regime: "those who are accessories in the commission of a jinayet (crime) or junha (delict) become subject to punishment in the following manner where there is no explicitness in the law:

"There is awarded with regard to those who are accessories the punishment of Temporary Kyurek for not less than ten years if the principal act calls for the punishment of death or perpetual Kyurek. → ✕

1) There is explicitness in Art. 163, 164, but the provisions of these two Art. were not taken into consideration by the Turkish Court Martial.

le 100 futuristes futuristes: l'œuvre est une œuvre d'art, le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

89 L'œuvre est une œuvre d'art, le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

le rôle de l'œuvre est de donner une idée de la situation dans laquelle il se trouve et de l'expliquer à l'audience:

The following program is designed to be used by the...
 unclassified, however, the...
 The program is designed to be used by the...
 unclassified, however, the...

24) The program is designed to be used by the...
 unclassified, however, the...

The program is designed to be used by the...
 unclassified, however, the...

hupuraweburum ptes, ugan-cupfcter bupurp uymozh vs, facu-
ptheb seowetuyezhne fuit yruet gupstozne uenewt unnet
48 purguzke uayur ihuy epuzewr-ht: 2 dtr thupfctos
fuep, artup thuzke fupuzetozn 48 etan-uis, ortup ihuzke,
huit uofueuz epr-tyne fuit u, pur-tyne uenewt
3 fuzn y:

hau-typp uerretetoz a fuput thupfctoz, uerretetoz
Lauterz gupfctoz fupuzetoz gupuz uerretetoz fupuzetoz
n-erewuz hupuz wke gupfctoz 48 fupuzetoz
ptheb ptedn adthebto fupuz, Pucceuz hupuzpthe
(thupuzp) uerretetoz fupuz fupuzetoz, u gupuz
uotele cubup fupuz fupuz fupuzetoz fupuzetoz
48 xuz yuz, aut 2 uerretetoz uerretetoz (u,
uuz pte 3oz 3oz 48 hupuz:

thup hupuzpthe pthebe the hupuz uerretetoz
u-er. cc wht uerretetoz 48 puruzetoz u
uupuz fupuz fupuzetoz, hupuzetoz u uerretetoz
ep- hupuz, hup u puruzetoz uerretetoz, fupuz-
yuz u hupuzetoz uerretetoz fupuzetoz uerretetoz
fupuzetoz u fupuzetoz gupuzetoz:

48 uerretetoz pthebe pthebe uerretetoz uerretetoz
2 fuit 3 hupuz uerretetoz, hupuzetoz uerretetoz uerretetoz
pthe, uerretetoz u uerretetoz uerretetoz uerretetoz
uuzetoz hupuz:

(17) Uerretetoz fupuzetoz uerretetoz, fupuzetoz, fupuzetoz
hupuz uerretetoz pthe uerretetoz uerretetoz uerretetoz
thupuz 2 hupuz uerretetoz uerretetoz uerretetoz

lg 42.

Handwritten title

Handwritten text paragraph 1, starting with 'Handwritten text' and ending with 'Handwritten text'.

Handwritten text paragraph 2, starting with 'Handwritten text' and ending with 'Handwritten text'.

Handwritten title or header at the top of the page.

Main body of handwritten text, appearing to be a letter or a detailed report, written in a cursive script.

1956 Փետրուար 19 ին Անթիլիասի մէջ, Գարեգին Արքեպիսկոպոս Խաչատուրեան, Պատրիարք Թուրքիոյ Հայոց, Եղիշէ Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեան, Պատրիարքական Տեղապահ Երուսաղէմի եւ լիազօր Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի, Տիֆլիսի Արքեպիսկոպոս Ներսոյեան, Վիճակաւոր Հիւսիսային Ամերիկայի Թեմին, Խորէն Եպիսկոպոս Բացոեան, Տեղապահ Անթիլիասի Կաթողիկոսութեան եւ Ջարէհ Եպիսկոպոս Փայասլեան, Արքեպիսկոպոս Զերիոյ Թեմին, իրարու հետ կը վիճին ստեղծուած ծանր կացութեան լուծում մը գտնելու յոյսով: Երբ Վէճը տաք հանգամանք կ'առնու, Խորէն եւ Ջարէհ Եպիսկոպոսները չեն հանդուժեր իրենց եղած անիրաւ առաջարկներուն, եւ կը քաշուին կը հեռանան:

Գարեգին Պատրիարք եւ Տիրան Արքեպիսկոպոս շարունակելով իժննց վէճը Եղիշէ Արքեպիսկոպոսի հետ, կը յայտարարեն թէ Անթիլիասի Կաթողիկոսութիւնը այլեւս նկատուելու է իբր հակառակ կաթողիկոս էջմիածնի Կաթողիկոսութեան եւ Հերձուածող էջմիածնի Մայր Աթոռէն, եւ հետեւաբար անարժան իր մօտ պահելու Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Աջը եւ միւս թանկագին մասունքները ~~վիճիվիճի~~, որոնք այլեւս տարուելու են էջմիածին: Եղիշէ Արքեպիսկոպոս քիչ մը անպատեհ կը գտնէ այս ծանրակշիռ յայտարարութիւնը, եղած Գարեգին Պատրիարքի եւ Տիրան Արքեպիսկոպոսի կողմէ, բայց անմիջապէս չի հասկնար նոյն խօսքերուն տակ թագնուած գաղտնի ծրագիրը:

Այս գաղտնի ծրագրին ~~հիմնական թիւեր/հիմնական/~~ Կազմակերպութեան եւ գործադրութեան կը մասնակցին Գեր. Շահէ Վրդ. Պ. Բարունակ Թոմասեան, Տէմիրձեան եւ Նազարեան ռամկավար պետերէն, որոնք Անթիլիասէն կը վերացնեն Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Աջը եւ միւս թանկագին մասունքները. զանք կը տանին երկու սնտուկներու մէջ եւ կը պահեն Խաղ Արքեպիսկոպոս Աջապահեանի ազգականին տունը:

Միեւնոյն ատեն կը հանդիպի Աջապահեան ընտանիքի զաւակներէն մէկուն ծանր հիւանդութիւնը: Հակառակ բժշկական խնամքներու կը մեռնի հիւանդը: Մեռելին մայրը այս պատահարին ~~մէջ~~ կը վերագրէ Աջերու վերացման եւ անոր մէջ կը տեսնէ աստուածային պատիժ. կը պահանջէ որ Ս. Մասունքները վերցուին իր տունէն եւ յանձնուին Անթիլիասի:

Շահէ Վրդ. Բարունակ Թոմասեան, Տէմիրձեան եւ Նազարեան կը համաձայնին հայ վաճառականի մը հետ եւ կը տանին մասունքներու սնտուկները կը զետեղեն անոր տան մէջ իբր վաճառական ապրանք: Սակայն տան աղախինը տարակոյսներ կ'ունենայ երկու սնտուկներու պարունակութեան մասին. իր տարակոյսը կը յայտնէ տան տիկնոջ:

Սպասուհին կը պնդէ թէ սնտուկները ապրանքի պարզ հակերու չեն նմանիր. նոյն աղախինը կը տեսակցի նաեւ Խորէն Արքեպ. Բացոյեանի հետ եւ կ'աղաչէ որ հարկ եղած ղիմումները կատարէ մասուէնքները փոխադրելու Անթիլիաս: Բայց Խորէն Արքեպիսկոպոս հաւատք եւ կարեւորութիւն չ'ընծայեր սպասուհին խօսքերուն: Իսկապէս սպասուհին քիչ մը տկարամիտ կը թուի:

Այն ատեն աղախինը դարձեալ կը պնդէ տան տիկնոջ մօտ. ասիկա կը սկսի խղճահարիլ. կը հարցապնդէ իր ամուսինը՝ իրենց մահանի մէջ պահ դրուած երկու սնտուկներու պարուենակութեան շուրջ: Նոյն իսկ կը սպառնայ հարցը տանիլ Կաթողիկոսարան եւ Կառավարութեան, եթէ այդ սնտուկները շուտով տունէն չհեռացուին:

Մասուէնքներու սնտուկները կը փոխադրուին այսպէսով ութ զանազան տուներ: Հուսկ Շահէ Վրդ. Աջերու սնտուկները կը փոխադրէ Դամասկոս եւ անկէ ալ Ամման, Անդրյոզրանանի մայրաքաղաքը: Եղիշէ Արքեպ. Տեղապահը իր անձնական ինքնաշարժով կը մեկնի Դիմիտրի/ Պէյրութէն Դիմիտրի/ Ամման Դամասկոսի ձամբով: Շահէ Վրդ. կ'ընկերակցի Տեղապահին. Աջերու սնտուկները, իբր իր անձնական գոյքերը, կը տեղաւորէ ուրիշ պայուսակներու հետ, Եղիշէ Արքեպ. սին կառքին ետեւի պահարանին մէջ, եւ այսպէս կ'անցնին Սուրիական եւ Յորդանանեան սահմանները, առանց խուզարկուելու: Եղիշէ Արքեպ. միայն Ամմանի մէջ կ'իմանայ որ իր կառքով փոխադրուած են մասուէնքներու սնտուկները:

Հետազային Պատրիարքական Տեղապահը փափաք կը յայտնէ Դաշնակցական պատասխանատու անձի մը հետ բանակցելու Մասուէնքներու յանձնումին շուրջ: Այս իսկ նպատակով ԲԺ. Երուանդ Խաթանասեան Գահիրէէն Ամման կը ղրկուի Եղիշէ Արքեպ. հետ վարելու բանակցութիւնները: Պատրիարքական Տեղապահը կը յայտարարէ թէ կը զղջայ իր անցեալին վրայ եւ կը խոստանայ քաւել իր մեղքերը, ուղղուելու դիտաւորութեամբ. սկայն կը խնդրէ որ նախ Դաշնակցութիւնը դադրեցնէ իր դէմ վարած սուր պայքարը. կը խոստանայ յանձնել Ս. Մասուէնքները Անթիլիասի այն պայամանով որ անոնց վերացումը կազմակերպող եւ զործադրող անձերուն, Շահէ Վրդ.ի, Բարունակ Թոմասեանի, Տէմիրձեանի եւ Նազարեանի դէմ ինքիս/ի/ ամբաստանութիւն չըլլայ դատախազութեան մօտ եւ թէ Ս. Մասուէնքներու վերացումի դէպքերու մանրամասնութիւնները հանրութեան չյանձնուին թերթերու մէջ հրատարակուելով:

Այսպէս կը քացատրուի Չարէհ Ա. Կաթողիկոսի ներդրամիտ յայտարարութիւնը:

Chianciano, le 23 Juillet 1960.

Monsieur le Docteur GEORGES GUERGUERIAN
36 Avenue PERTHUIS
Beyrouth (Liban).

Bien Cher Docteur,

Comme j'avais fait allusion dans une carte postale à l'adresse de Mme Araxie, Haroutioun a subi bien difficilement le BAPTEME de l'air, et encore plus difficilement, la CONFIRMATION de l'air, si l'on peut employer cette nouvelle expression. Le Caravelle Air-France volait à une altitude de 8000m et à une vitesse de 850 km à l'heure. Au début Harout était très content, il ne faisait que photographier le littoral enchanteur du Liban et de la Syrie, mais aux approches de l'île de Chypre, il a eu un certain vertige, une certaine paleur, et une certaine transpiration froide, heureusement qu'il a pu dormir assez longtemps presque jusqu'à l'escale à Stamboul. A la descente à l'aéroport de la capitale de la Turquie, il a pu se reposer un peu et se restaurer avec un café chaud, ainsi qu'un petit verre de cognac. A la montée, il a ressenti les mêmes symptômes de fatigues. Mais de Stamboul à Rome on a servi le déjeuner, qui n'était pas d'ailleurs aussi substantiel que dans les autres avions. Ne pouvant regarder par la fenêtre, de nouveau il a dormi et n'a pas pu contempler les merveilleuses côtes des mers Ionienne et Adriatique avec tous les paysages magnifiques que nous offraient l'Italie et la Mer Adriatique. A la descente de l'avion, il a également senti des secousses. Mais arrivé à Rome, on lui a servi un cognac; il a repris ses forces.

Dans l'autobus, il a déjà commencé à admirer l'entrée et la ville elle-même de Rome. Dans la capitale de l'Italie, on est descendu au Collège Arménien, où l'on nous a fait un bon accueil. Nous avons alors confirmé nos places, pour le lendemain, dans un avion Alitalia, partant pour Venise. Au centre même de la ville de Rome, à Via Veneto, Harout a choisi une chambre dans un hôtel, puis nous sommes allés nous promener à la villa Borghese, où tout était neuf pour lui et enchanteur; il a fait plusieurs photos.

Le lendemain matin, nous avons été voir Soeur Brigitte, qui, ainsi que les autres religieuses, la Mère Elise, furent bien surprises. Après une heure et demie d'entretien, Harout a remis les cadeaux de Mme Araxie à la Soeur Brigitte. Ça a excité la jalousie des autres religieuses. Soeur Brigitte les a remis à la Mère Supérieure.

A midi nous étions les invités à la table de S.E. Le Cardinal Agagianian, mais il a dû s'absenter ce jour-là, car c'était la fête de S. Pierre et S. Paul. Harout a bien mangé. Il était tout content. Ce fut un jour de fête. Dans l'après midi, Harout est allé seul visiter la villa Borghese qui se trouve à un km de l'hôtel; il a fait de nombreuses photos. J'ai fait moi-même des achats et commissions.

Haroutioun est revenu à temps; nous nous sommes rendus à la Station Termini, où il a acheté un film en couleur. Il a tellement aimé l'Italie. L'avion Alitalia Rome-Venise était un bimoteur. Il faut dire que ce fut la Confirmation de l'air pour Harout. Il a eu des frissons; il était pâle, je l'ai couvert de mon manteau; on a fait escale à Rimini, la plus belle des plages italiennes sur la Mer Adriatique; là de nouveau, j'ai servi une bonne liqueur à Harout. Il a repris de nouveau ses forces et couleurs. ~~Mais l'événement le plus critique pour lui ce fut de Rimini à Venise sur la~~

2/

Mais le trajet le plus critique pour lui ce fut celui de Rimini à Venise sur la Mer Adriatique. Il y avait un vent; la mer était agitée; une pluie tombait. Arrivé, à Venise la descente de l'avion a secoué Harout. Un vent froid soufflait. Alors je lui ai fait porter mon menteau de prêtre à la sortie de l'avion et au restaurant on lui a servi un bon cognac. Puis un steamboat nous a conduits à l'agence Alitalia tout près de S. Marc. Il était déjà 21 h p.m. Nous avons choisi chacun une chambre bien chaude dans un hôtel; le souper avait été bien substantiel dans l'avion.

Le matin, Harout se portait à merveille. Nous nous sommes rendus à l'île de S. Lazare des Arméniens. L'Abbé Général des PP. Mékhitaristes Mgr Sérapion Oulouhadjian, nous a bien reçus. Les prêtres nous ont montré tout le couvent, tableaux anciens, chefs-d'oeuvre, la bibliothèque, la chambre de Lord Byron, le musée, et surtout la section bien riche des manuscrits arméniens. Harout a fait des photos en couleur. A midi nous avons été les invités à la table des Pères. Dans l'après midi à 15 h Harout et moi, sommes allés au Collège Mourad Raphael, dirigé par les RR.PP. Mékhitaristes de Venise. Le P. Directeur, Vahan Ohannessian a désigné une chambre à Harout, tandis que j'avais la mienne à l'île de S. Lazare, en vue d'y pouvoir étudier certains manuscrits. Le R.P. Directeur a également désigné un guide, Hagopik Hayatian du Caire, en vue de piloter Harout, au cas où je ne pourrais pas sortir avec lui. Le jour même nous avons visité, à trois, l'Académie des beaux-arts; toutes les écoles de peinture et de sculpture italiennes y sont groupées. C'est Thérèse qui nous manquait pour contempler les chefs-d'oeuvre des grands maîtres de l'art italien. Il va sans dire que tous les trajets à Venise étaient faits sur Vaporetto.

Le lendemain matin 1er Juillet, on est allé visiter, toujours à 3, le palais des Doges et l'Eglise S. Marc. HAROUTIOUN A PASSE PAR LE PONT DES SOUPIRS. Vers 13 h 30, on était bien fatigué. On est allé dans un restaurant de Venise en vue de refaire les forces. On y a bien mangé. On a fait des achats pour tout le monde. Dans l'après midi, Harout est sorti avec son guide et je suis rentré à S. Lazare pour y commencer l'étude des manuscrits.

Le 2 Juillet, Samedi, fête de S. Grégoire, j'ai été en retard au rendez-vous à la place S. Marc. Harout est allé se promener seul dans la ville de Venise, où l'on parle l'anglais et le français. Je suis rentré à l'île sans rencontrer Harout, qui m'a dit plus tard que lui-même pensait venir à S. Lazare pour dire bonne fête au P. Grégoire. A midi, au couvent on a fait un somptueux repas en l'honneur du P. Grégoire, de même, le soir. Après déjeuner, dans la grande salle du couvent, en la présence de l'Abbé Général et de tous les religieux on a offert une liqueur spéciale et des douceurs pour souhaiter bonne fête au P. Grégoire.

Dimanche, 3 Juillet, j'ai presque terminé l'étude des manuscrits. Avec Harout nous avons été à l'agence en vue de confirmer nos places sur un Viscount Alitalia partant pour Milan, d'où un Caravelle Air-France nous devrait prendre à Paris. On a réservé donc les places pour Mardi 5 Juillet. Lundi de bon matin on a fait des préparatifs: le R.P. Chérubin Tcherekian, Vicaire de l'Abbé Général, nous a pris dans une auto-bus pullman dans différentes villes au Nord de l'Italie, pour nous rendre à Azolo et San Zenone à quelques 40 Km de la frontière montagneuse entre

l'Italie et l'Autriche. ^A Azolo, sur une colline en pente entourée de verdure luxurieuse, repose la maison de campagne pour les pensionnaires au nombre d'une centaine du Lycée Scientifique Mourad Raphael dirigé par les RR.PP. Mékhitaristes. Plus loin, dans une forêt très vaste, entourée de remparts, c'est un ancien château que les PP. Mékhitaristes avaient acheté à 38.000 livres ~~tax~~ italiennes il y a soixante ans, présentement évalué à quelques centaines de millions de L.I. Le village de S. Zenone est tout entier constitué de vastes domaines appartenant à des princes, à des ducs, à des comtes et ordres religieux. Harout a pris un nombre de photos. A S. Zenone se trouve la maison de campagne des PP. Mékhitaristes, en partie, l'ancien château est réservé aux séminaristes, l'autre section est habitée par les prêtres. On nous y a servi d'abord un bon repas. Après une promenade dans le domaine, à 16 h on nous donné également une table garnie de vins et de fruits divers. Harout et moi, aurions bien voulu y passer quelques jours dans le calme et le silence de ce domaine retiré du monde et plein de poésie, dans une nature souriante, de prairie de forêt, de vergers, de vignobles, et l'abondance des oiseaux, car la chasse y est interdite. Mais nous avons dû, malgré nous, quitter à 17 h 15 ce coin magnifique de l'Italie et l'atmosphère bienveillante et la compagnie prévenante des Pères.

On est rentré à Venise à 20 h, au palais transformé en école, où l'on nous a servi un abondant souper dans le réfectoire commun des PP. et des pensionnaires étudiants. Il y avait à table avec nous des parents des pensionnaires venus de l'Iran et d'Amérique pour voir leurs enfants. Il n'était pas difficile de constater l'émotion de ces parents pas encore conciliés avec la séparation de leurs enfants, qui étaient, cependant, habitués à vivre à des milliers de km de distance de leur patrie et de leurs parents.

Le 5 Juillet, Mardi, nous avons quitté le Collège Mourad Raphael pour Piazza de Rome, à l'agence Alitalia, pour nous rendre à l'aérodrome d'une autre ville à 60 km de Venise, au lieu de partir par l'airport de Venise à Lido. Déjà l'agence de la Piazza di Roma n'a pas osé confirmer nos places dans le caravelle de l'Air-France partant de Milan à Paris, et nous fit sous-entendre que l'Air-France avait fait la grève on ne sait pour combien de jours. Vers 10 h nous étions déjà à Milan; on nous a servi un bon déjeuner; Harout se portait bien pour la première fois dans l'avion. A la descente nous avons essayé de réserver des places dans un autre avion partant Alitalia, TWA ou BOAC ou autre, partant de Milan à Paris; toutes les places étaient déjà occupées. De l'aéroport à la ville de Milan, l'autobus a mis plus d'une heure. Il fut donc impossible de nous assurer des places à l'agence de la ville pour le même jour. Harout a fait des menaces de bombarder l'Air France. Je lui dis que c'était une bonne occasion de passer une journée à Milan et de voir le célèbre Duomo de la ville. On nous a confirmé deux places dans un avion Alitalia du 7 h 30 partant le lendemain pour Turin et Paris. Nous nous sommes également réservé en face de la gare dans un hôtel une seule chambre à deux lits, bien propre, et sans perdre de temps inutile, nous nous sommes rendus au centre de la ville, au Duomo, à la place publique et aux galeries royales. Nous étions vraiment contents que l'Air France eût fait la GREVE mais nous faisons quand même des menaces pour rigoler du moins.

Nous avons visité l'intérieur du Duomo de Milan, montés par ascenseur à la terrasse, escalader encore d'autres marches nombreuses

une cinquantaine de mètres de hauteur pour pouvoir contempler les nombreuses tourelles avec de nombreuses statues à leurs cimes et des statues dans les niches des tourelles. Harout avait envie d'en arracher une pour la prendre avec lui. On n'avait jamais assez de contempler le spectacle qu'offrait la terrasse du Duomo et la panorama de la ville de Milan. Vers 14 h nous sommes descendus et avons déjeuné dans un restaurant en plein air près des galeries royales. Harout avait bon appétit. Le fruit y était très abondant. A 15 h 30, nous avons été faire un télégramme à Chaké à Paris, car les gens qui devaient nous recevoir à Paris étaient déjà informés par une autre dépêche de Venise que nous arriverions à Paris par Caravelle Air France et le caravelle Air France avait précisément fait la grève...

Puis, nous nous promenions dans les galeries royales; c'est alors qu'un certain monsieur, nous adressant la parole en français, nous a invités à visiter son magasin. Harout, avec son flair naturel, me dit que c'est un juif, et ne voulait pas y venir. Et nous sommes des Arméniens, reprenais-je, allons voir que peut faire un Juif à des Arméniens. Nous l'avons suivi. A l'intérieur d'une cour d'un immeuble, il nous a fait monter, dans un ascenseur, au troisième étage du même immeuble. C'était un appartement de plusieurs pièces, transformé en magasin. On y vendait des confections. Un gros Monsieur et des demoiselles y remplissaient les fonctions de vendeur, des dames juives y faisaient des achats; tous étaient des Juifs. J'y ai jeté un coup d'oeil sur les articles des rayons. Et j'ai commencé à leur demander ce qu'ils n'avaient pas à vendre, tandis que les Juifs et Juives exposaient devant moi les articles qu'ils voulaient nous vendre. Le gros monsieur me disait x, me montrant un article, que ça allait bien pour ma femme ou ma fille, ne sachant que je n'avais pas de femme. Après dix minutes de passe-temps bien amusant, j'ai choisi deux écharpes en soie de 1000 liras italiennes chaque. La vendeuse les a mises dans un bon paquet; je suis passé à la caisse pour payer. J'ai donné d'abord un billet de mille liras et ai exigé la réduction que de 30 à 40 % que nous avait promise le Juif qui nous avait pilotés. Ils refusèrent de faire des escomptes. J'ai repris mon billet de 1000 L. et la vendeuse a dû défaire le paquet. Une discussion s'est engagée entre le patron et le monsieur qui nous y avait conduits. Nous sommes descendus.

A Venise Harout avait fait des achats: un sac blanc pour maman, un chapeau blanc pour Thérèse, et un pistolet pour Jiji. A Milan il a acheté une belle cravate pour papa. La journée fut vite écoulée; nous sommes rentrés à l'hôtel, vers la soirée, comme nous devrions nous reposer tôt, nous sommes montés de la place de la gare dans un numéro d'autobus ne sachant dans quelle ^{direction} elle allait. Nous sommes allés jusqu'au terminus, avons vu toute la ville en lumière et retournés par la même autobus à notre hôtel place de la gare. Notre souper dans le restaurant ne fut pas aussi somptueux que ~~le repas du midi~~ le repas du midi. On est entré dans la chambre, on s'est lavé les pieds. Cela nous a bien reposés et avons bien dormi. Le matin ça m'a fait grand-peine de réveiller Harout de bonne heure.

De la grandiose gare de Milan jusqu'à l'aérodrome, l'autobus pullman a mis plus ^{de} une heure. L'avion Alitalia a pris son vol. Harout était déjà habitué, il n'avait ni vertige, ni mal de tête, ni frisson, ni transpiration dans l'avion.

On a fait escale à Turin.

Le Viscount italien volait à 8000 m d'altitude au-dessus d'une mer de nuage, mais à travers l'épaisseur transparente de ces brouillards on pouvait apercevoir les dolomites et les Alpes Suisses couvertes moitié par la neige et moitié par la verdure et des forêts. L'avion a commencé à perdre d'altitude aux approches du mont blanc, qui, dans sa grandeur majestueuse, et ses cimes couvertes de plusieurs couches de neige épaisses, nous présentait un spectacle unique. On nous a servi un bon déjeuner. Le service italien est magnifique, mais celui des Autrichiens est mieux encore. Avant 11 h, nous étions à Orly. Quelle différence avec les autres aéroports! pas de service, pas de prévenance. Dans les autres aéroports, si l'avion fait escale à 150 m de distance, des autobus pullman viennent prendre les passagers jusqu'au bureau des passeports et la douane. Aux aéroports de France, ce sont les passagers qui doivent porter leurs valises à la douane et de là à l'autocar, qui doit les conduire à l'agence des Invalides, durant tout ce temps, ceux qui sont en service, ne font que regarder les passagers comme des spectateurs.

Chaké n'était pas venue à l'aérodrome, car elle avait reçu le télégramme tard dans la nuit et n'avait pas pu s'informer de l'heure de l'arrivée de notre avion. Elle était restée à la maison pour nous préparer le déjeuner. Chez Chaké, Harout et moi, étions comme chez nous. Elle était tellement prévenante. Elle nous a conduits à l'hôtel, dans lequel elle nous avait réservé des chambres d'avance, dans le quartier de Montmartre, Paris 18e. Après midi, on est sorti. Chaké nous accompagnait; avons visité la place et les maisons vétustes voisines à l'église du Sacré-Coeur. Nous avons admiré longuement l'architecture gothique de cette église; avons également prié pour les chers absents. A la sortie de l'église, on a fait des photos diverses en descendant les escaliers jusqu'à la place publique et les boulevards. Nous avons fait des achats et de petites commissions en passant. Nous sommes rentrés chez Chaké en marchant. Chaké nous avait préparé des plats succulents. Son mari, d'un mois, appelait Chaké l'infatigable! Nous avons bu à la santé des présents et des absents. Chaké savait communiquer sa gaieté à son époux, qui semblait en avoir besoin.

Le lendemain on est allé en compagnie de Chaké à Lafayette; Harout et moi avons longuement causé avec Mme Sonia. Puis nous avons été au Louvre. On s'y est bien amusé, surtout devant les acquisitions des pièces de l'art italien et de l'art pharaonique. Vers les 15 h, nous sommes entrés dans un restaurant, près de Louvre, appelé VOLTAIRE (sec comme le visage de Voltaire lui-même) sur la Seine. Chaké est sortie faire un coup de téléphone à son mari. Après quelques minutes d'attente, un monsieur s'est présenté pour nous informer que le cuisinier du restaurant était déjà parti et qu'on ne pourrait nous servir quoi que ce soit. Harout avait bien faim. J'ai commencé à rigoler avec le maître du restaurant lui disant que je voulais écrire une lettre de plainte au Général de Gaulle. Nous avons enfin trouvé, vers 4 h p.m. quelque chose à manger à la Rue Damrémont dans un petit restaurant. Nous avons pris le café chez Chaké. Le mari, Joseph ~~ARR~~kélian s'est fâché pourquoi nous avions déjeuné dans un restaurant.

Le 9 Juillet, nous avons fait des achats; puis nous avons été chez à la Rue Maubeuge et à la Rue Lamartine, visiter l'atelier de M. Jean, Mari de Sonia; on y préparait des marionnettes.

Harout a été à Versailles, au Musée Grévin, aux Invalides, au musée des découvertes; c'est Ahine qui l'accompagnait. J'ai été moi-même courir les maisons d'édition, à Issy-les-Moulineaux etc. Le 10 Juillet, j'ai accompagné Harout à l'église du Sacré-Coeur à la messe de 8 h. Harout est allé déjeuner chez Arsène. J'étais chez Chaké; M. Arthur Lambert, sa femme Nevart, étaient à notre table. A 17 h, Arsène est venu me chercher; en compagnie de Harout nous sommes allés à Deuil, où tante Mathilde était seule; elle nous a offert le café; puis sont arrivés tous; on a fait la connaissance de tous; on a discuté religion. Chacun avait des opinions mais peu approfondies.

Nous sommes rentrés tard et avons souper chez Arsène.

Le 11 Juillet, Lundi, de l'aéroport de Bourget, AUA (Austrian airlines) nous a portés vers Stuttgart et Vienne, de bonne heure. Quel service impeccable! On voit bien le contraste avec l'air-France. On nous a servi le petit déjeuner, jus d'ananas, café au lait, du beurre, du fromage, des oeufs au baken et des fruits. Harout et moi avons bien mangé, les oeufs également, pensant qu'on n'allait pas servir le repas du midi. Les oeufs ont donné à Harout une grande indisposition et à moi l'allergie. A Stuttgart un autocar pullman est venu nous conduire jusqu'au restaurant. Au vol de Stuttgart vers Vienne on nous a servi le repas du midi, un poulet succulent avec d'autres plats, du jus d'ananas, salade, fruit etc.. Harout n'a pas pu manger grand'chose.

A midi nous étions à l'aéroport de Vienne, le meilleur et le plus moderne que nous ayons vu en Europe et en Orient. Nous avons été à peine au contrôle des passeports, un monsieur m'adressa la parole en anglais: "Are you Armenian? - Yes, I'm Armenian; and you, where are you coming from? Il reprend en Arménien et veut savoir si je suis un prêtre mékhitariste. Je lui réponds en arménien que je ne suis pas Mékhitariste mais que je venais d'Egypte. Mon interlocuteur était le prêtre arménien orthodoxe de Detroit; il venait de l'Arménie Soviétique; il y avait passé une quinzaine avec un groupe d'Arméniens d'Amérique. Leur groupe était xxx divisé en deux parties; lui, un monsieur et trois dames étaient venus à Vienne, en vue de gagner Stamboul, Beyrouth et Caire. Ils s'étaient réservé d'avance des chambres dans l'hôtel Kaiserhof; nous les y avons accompagné; puis on s'est donné rendez-vous au couvent des PP. Mékhitaristes.

Le R.P. Bédros nous a très bien accueillis; il a été surpris. Il nous a servi une liqueur, appelée Mékhitarine, de leur propre fabrication. Ensuite il vint le P. Grégoire Héboyan, surpris lui aussi. Une conversation amicale s'est engagée, tandis que survenaient le Père Arnag d'Amérique et ses compagnons de route. P. G. Héboyan, Harout et moi, avons pris la route pour la gare et le palais de Schönbrunn. A Schönbrunn, sur 1200 salles et chambres, nous avons visité une cinquantaine de pièces avec une guide, qui parlait plusieurs langues à la fois; elle avait assez d'esprit et de finesse. Puis nous avons été au jardin fleuri, au lac, et à la forêt, où, dans une site splendide, on a pris le five o'clock beer avec des mézées. Puis on est rentré au couvent. Harout et moi avons souper à la table des Pères et de l'Abbé Général, Mgr Mesrob Habozian. On nous a désigné les chambres occupées par le Cardinal Agagianian lors de son séjour à Vienne de l'an dernier.

Le lendemain, 12 Juillet, après le petit déjeuner, pris toujours au couvent mékhitariste, le R.P. Héboyan nous a conduits au musée royal de Vienne, un des meilleurs qui existent en Europe. A midi, nous avons déjeuné au réfectoire des PP. Dans l'après midi on est allé au marché acheter un très beau chapeau TYROLIEN à Harout. Puis un taxi nous a amenés à l'aéroport de Vienne, d'où à 17 h 30, le Viscount autrichien se dirigeait vers Stuttgart, où il a fait escale pour 40 minutes. Après le souper bien substantiel et bien servi à board de l'avion, nous sommes arrivés à l'aérodrome de Bourget à 20 h 15 Des Invalides, on est descendu au métro vers la direction de la Porte de la Chapelle; on s'est arrêté à Lamarck, Montmartre. Un moment de repos à l'hôtel Flore, nous avons rendu visite à Chaké.

Mercredi, le 13 Juillet, Harout s'est rendu chez Sonia et Arsène. J'ai visité notre petite église près du Panthéon, ai déjeuné avec le P. Jean Atamian, un ancien collègue et Mgr Garabed Amadouni, un ami de Rome. A 15 h, Mgr Amadouni m'a accompagné à le Pecq, où l'on a visité le séminaire nouvellement acheté, 12 séminaristes payants, qui étaient partis en congé chez les parents respectifs. Mgr G. Amadouni est secondé par des Pères Mékhitaristes; il espérait pouvoir acheter également les deux lots de terrains voisins; mais des difficultés ont surgi. Il pense agrandir le séminaire; ce n'est pas certes l'enthousiasme qui lui ferait défaut; toutefois, pour l'encourager davantage, on attend les résultats.

Le 14 Juillet, Harout a été chez tous les parents de Mme Araxie pour faire ses adieux. J'étais chez Mme Nartouhie, fille de Mme Marie d'Alep, pour étudier ensemble son cas matrimonial. J'en avais parlé d'ailleurs avec Mgr Amadouni. Le soir j'étais à dîner chez Chaké. On y a bien attendu Harout;

Le 15 Juillet, ce fut assez difficile de réveiller Harout à 5 heures. A 7 h 30 nous étions aux Invalides et à 8 h 30 à Orly. Heureusement que nous avons pu avoir des places dans un avion Alitalia. Après un bon petit déjeuner, nous survolions déjà le mont blanc.

A 11 h 15 nous étions à Rome et à midi, au Collège Arménien, moi, à table de S.E. Le Cardinal, et Harout ~~étaient~~ à la table des séminaristes. A 15 h, Via Lago Tana, nous avons rendu visite à Mme Angèle et ses enfants, dans un quartier nouveau et dans un appartement nouvellement construit. La question fut vite tranchée; sur l'invitation de Mme Angèle, (CAIROTE) Harout a décidé de rester dans cette famille au lieu d'aller dans un hôtel; tout fut arrangé d'avance.

Le 16 Juillet, le matin, à 10 h, Son Eminence le Cardinal Agagianian a reçu Harout. Puis Harout se rend à Ostia avec Diane et Alain pour prendre un bain de mer, car il faisait très chaud ce jour-là. On a dressé déjà un projet: Dimanche, visite des Basiliques de Rome; Lundi: le Musée du Vatican, la Chapelle Sixtine, et Mardi il viendra me rejoindre à Chianciano. Samedi, à 14 h 35, je prends le train pour me rendre à Chianciano; à la même heure, Mardi Harout quittera Rome. Je l'ai reçu à la gare de Chiasi. A 17 h nous étions déjà à Chianciano; on se promène; la propriété ~~me~~ plaît beaucoup à Harout, ainsi que le climat sec; nous rendons visite à la fabrique de céramique et faisons des achats; que de belles choses! pour Mme Araxie et Thérèse. On était tellement enthousiaste qu'on allait manquer le rendez-vous du Dr Paolo

Gentilini. Celui-ci, en effet, avait attendu et quittait la Pensione S. Antonio, dans sa voiture. Il a rebroussé chemin. Dans ma chambre, il a très bien examiné Harout, dont la tension est de 12, 5, car on venait de marcher et monter la colline de S. Antoine. Harout a l'insuffisance hépatique dans un degré modéré; cette insuffisance provient de la colecestite et colongite extra-hépatiques. Insuffisance également biliaire. Il faudra qu'il évite le duodénite. Le médecin a prescrit des médicaments à prendre à sa rentrée à Beyrouth aux mois d'Aout et de Septembre. Harout doit également prendre chaque jour 100 gr de l'eau active et de l'eau sainte suivant la prescription du médecin. L'eau de la source de Ste Hélène, il pourra prendre autant qu'il voudra. Il doit faire une fois par deux jours un bain de boue à 46 degrés de température pour une durée de 20 minutes et le bain d'eau minérale de 37 degrés de chaleur à une durée de 5 minutes seulement.

Le 20 Juillet: le matin avant 8 h, Harout a essayé de boire 100 gr de l'eau active, puis 100 autres gr d'eau sainte. Il a senti une certaine fatigue, car il était à jeun. Dans l'après midi nous avons été au parc de Ste Hélène, où il a bu 300 gr d'eau, il a également essayé de boire un autre verre de 300 gr. Dans le parc on a rencontré une famille italienne du Caire, qui avait loué à Venise une voiture fiat 1100 ~~aux~~ à raison de 4000 livres par jour. Il y avait des places pour nous deux. Dans la même voiture, on est allé en excursion, le 21 Juillet à Orvieto, à quelques 70 km de Chianciano; c'est une ville bâtie sur un seul bloc de rocher, très antique, étrusque, ayant la forme d'un bateau de guerre, sur une altitude assez élevée, une forteresse imprénable, devenue très célèbre au moyen âge par le Duomo, qu'on y a construit, unique non seulement en Italie mais aussi dans le monde entier par sa façade merveilleuse, et par le palais des Papes, présentement occupé par les militaires.

Dans la soirée, arriva dans notre Pension de S. Antoine le Cardinal Tardini, Secrétaire d'Etat de S.S. le Pape, pour y faire la cure.

Lundi 25 Juillet, nous nous rendrons à Pérugga, patrie du chocolat italien, et à Assisi, ville natale de S. François, en compagnie de la famille italienne dans leur voiture louée.

Dimanche, 31 Juillet, nous quitterons Chianciano pour Rome et le 1er Aout, nous enverrons vers Beyrouth, à condition que nous puissions réserver nos places dans un avion Alitalia, de préférence, ou de TWA ou un Comet de BOAC.

Je puis, en toute sécurité de conscience, assurer que Harout a fait partout l'impression d'un jeune homme sérieux, conservant toujours sa dignité et son individualité, faisant valoir dans son caractère les traits d'une noblesse vécue. Les parents en peuvent certainement être fiers.

DERNIERE HEURE: 25 Juillet, à 16 h: A Assisi, dans la Cathédrale de S. François, un groupe s'avance vers nous dans l'obscurité de l'église. On ne se voit pas bien. UNE DAME se sépare du groupe, s'avance vers moi, et me salue bien chapeusement. On se regarde: C'est Victoria Karadja, qui, se rendant à Florence, a passé par Assisi. Elle embrasse Harout à la place de maman/.

Bien fraternellement;
P. Grégoire Guerguerian.

30.7.15

Անգարա Վիլայէթի

Մէթրուպի Գալէմի

Ֆէվզէլատէ Ղալէթ մահրէմտիը.

Պէշիմձի Գօլ Օրտու Գօմանտանլըղը Վէթալէթի

Ալիյէսինէ շիճրէսիզ Թէզթէրէ.

Անգարա վիլայէթինտէքի Գաթօլիք էհալինին տախի, տիկէր
էրմէնիլէր միւսիւլլի սէվգ վէ Թէպիտլէրի, տախիլիյէ նէզարէթ
ձէլիլէսինին 29 Թէմուզ 331 Թարիխ վէ 47 նօմրօլու շիճրէլի
Թէլէկրահնամէսի իլէ Թէպիլիզ գըլընմըզտըր, օլ պապտէ:

30 Թէմուզ 331.

Վալի Վէթիլի'

Աթըմ:

Անգարա Գալէթի

Գրքաւոր Պիւստի

Իմ արգիւտք

5րդ տիլի կըմար Գալէթի կըմար

Վարչարար Գալէթի ^{Անգարա} ~~Անգարա~~ Գալէթի
~~Անգարա~~

Անգարա Գալէթի կըմար Գալէթի ար,
Գալէթի կըմար Գալէթի Գալէթի, Գալէթի,
Գալէթի Գալէթի Գալէթի 29/7/15 Պիւստի 47
Գալէթի Գալէթի Գալէթի Գալէթի.

not prohibit them, while he had a great influence in Baghdad. He punished one or two criminals, while he had to prevent all crime. (p. 3)

Mustafa Pasha (Judge) — How ^{were} do you interested with the crime committed against this girl?

Nedim — Because after having raped the girl he had taken the gold pieces ^{from} her neck and the ring from her fingers. 1 (out)

— The power invested with Civil Inspector Nedim Bey was limited to investigate only the cases of looting and plus appropriating Ar. possessions.

1 See / Jamanaq March 6, 1919
Azadnamah " "
Renaissance " "

.. Att. General - Nedim Bey told
.. He had not received ^{jurisdiction} power to inves-
tigate the case of massacre... I understand
that he asked whether he had or not
jurisdiction to investigate the case of ~~may~~
~~case~~ of those who were involved in massacre,

.. As far as I remember that Nedim Bey
told also during his investigation that Kemal
Bey is the author responsible for massacre
carried out in Beyhoslian.

^{perpetrator} Let the reply be read if possible.

The answer of Nedim Bey was read
which corroborate the assertions of the
Att. General, Prosecutor.

Nedim Bey - I would like to add:
{hsay, gendarmerie Commander,} has committed
a fornication. He raped the daughter
of Kevork Arabian in Moslem name
Shakin and he was brought to the
Local Court Martial.

During the transportation of American
deportees, Kemal Bey was aware that
gangs committed many crimes, he did

over

Kayy village, where they fought with the gendarmes of Tevfik Bey, then they found refuge on the mountain of Chab. They were there when I was in Bagharlian.

Then the Armenian deportees were attacked by Circassian gangs on the highway.

Kemal Bey had not prevented nor prohibited the ^{looting} plundering of the stores of the Ab. Goods in Bagharlian. They appropriated partly the Armenian possessions.

When Kemal Bey arrived in Yozgat, he received ~~no~~ loans from ^{many} Armenians but he never paid.

I brought him to the Penal Court for these three abuses. In Bagharlian, Kemal Bey, as well as gendarme corporals and associates, were involved in these abuses.

I brought them to the Penal Court.

I saw saw Tevfik Bey & Feyaz Bey in Yozgat. But I investigated only the abuses in Bagharlian as according to my office. I did not make investigations in Yozgat.

1

Emp. Genl., p. 131, 6 Nov 1919

Civil Inspector Nedim Bey of Plevna
officially testified before the Court
Martial on March 5, 1919, as follows:

cc Nedim - on May 1916, I received
instructions to investigate in Bogharlian
the abuses which took place there.

After 8 months of acting, in Bogharlian,
I heard and investigated. I made
my investigation and brought to trial
court those who had committed abuses.

According to the informations
^{last year} reported by F. Mehmed Ali Bey, Governor
of Scutari, the ^{Penal Court} Tribunal of Yozgat
prosecuted and met ^{w/} sanctions those who
had committed abuses. Moreover, I
heard other informations, that in 1915
about 120 Armenians, military deserters,
have been kept in custody in a mill.
At night they tried to destroy the door of the
mill and escape. Many of them were
killed by gendarmes. Those who were
successful to find refuge in Kuc

over

Old Sea Steps

Deep of 5m 2/3 etc

- 1- Upward bay side, beach
- 2- narrow passage, bay
- 3- beach side, beach
- 4- straight passage, bay
- 5- bay side, beach
- 6- narrow passage, bay
- 7- Upward
- 8- bay side, passage
- 9- ^{passage} passage, beach
- 10- straight passage, bay
- 11- Upward side, bay
- 12- bay side, beach
- 13- bay side, passage